

Plan mot diskriminering och kränkande behandling Furubackens förskola 2016/2017

Inledning

Bestämmelser i Skollagen SFS 2010:800 och Diskrimineringslagen SFS 2008:576 samt förskolans läroplan, LPFÖ 98 (reviderad 2010) kap 1 Förskolans värdegrund, ligger till grund för likabehandlingsarbetet på enheten.

Framtagandet av planen har gjorts av personalrepresentanter och förskolechef. Material från diskrimineringsombudsmannen har använts som underlag för framtagandet av planen.

Verksamhetsidé

Under året 2012/2013 implementerades en ny helhetsidé i kommunens förskolor och grundskolor.

Rubriken är Rötter och Vingar, trygghet – utmaningar, med sex olika underrubriker; demokrati, social kompetens, kunskaper, hållbar utveckling, mod och självkänsla och goda lärmiljöer.

Furubackens förskola kommer att prioritera demokrati, social kompetens och hållbar utveckling i sitt likabehandlingsarbete.

Ansvar

Skollagen är tydlig med allas ansvar för att förebygga, upptäcka, påtala, utreda och åtgärda kränkande behandling. Förskolechefen i förskolan ansvarar för att en plan upprättas.

Den skall årligen följas upp och revideras.

Delaktighet

Barnen görs delaktiga i planen genom samtal i mindre grupper om vad det innebär att vara en bra kompis. Vårdnadshavare informeras vid olika träffar som föräldramöten och brukarråd.

Pedagogerna diskuterar planen vid arbetsplatsträffar och enskilda möten.

Främjande arbete

Det goda mötet och att skapa goda relationer är ett mycket viktigt arbete på Furubackens förskola.

Det är i det dagliga mötet mellan vuxen och barn som de grundläggande värderingarna kommer upp till ytan. Detta kommer till uttryck genom samtal med barnen i vardagssituationer, vid konfliktlösning, genom att medvetandegöra barnen om betydelsen av att lyssna på varandra och att stödja dem att ta ansvar för sina egna handlingar. Pedagogerna arbetar för att vara goda förebilder i verksamheten. Genom att dela in barnen i mindre grupper skapas ökade möjligheter att se och möta varje barn respektfullt. Detta är en del av arbetet med normer och värden.

Alla på Furubackens förskola ska arbeta för ett respektfullt förhållningssätt i alla led; vuxen - vuxen, vuxen – barn, barn – barn och att de vuxna är verktyget för att förmedla viktiga värden till barnen.

Vi arbetar för att främja likabehandling genom att:

Med barnen

- Vara respektfulla mot varandra
- Stå upp för demokratiska värden och att mångfald berikar.
- Samtala med barnen om människors olika förutsättningar.
- Inte avbryta vuxna eller barn som samtalar.
- Bejaka barnens förslag, för att ge barnen ökat inflytande och delaktighet.
- Stötta barnen i att hantera konflikter.
- Skapa förutsättningar för en god lärmiljö ute och inne.

- *Pedagoger:*

- Kontinuerligt samtala i personalgruppen om vårt sätt att förhålla oss i olika situationer.
- Utmana oss själva i vuxenrollen – våga ta ställning för barnen.
- Vara medvetna om hur vi pratar om barnen och föräldrarna.
- Samverka med föräldrarna.
- Regelbunden kompetensutveckling med t.ex. samtal om värdegrundsfrågor.
- Ha genustänk vid inköp av lekmaterial.
- Informera och samtala med föräldrar om planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Mål för 2016/2017

Under 2016/2017 kommer vi att fortsätta arbeta vidare med det påbörjade arbetet med att skapa en inspirerande och trygg gård där risken för kränkningar minimeras. Vi måste skapa fler stationer på gårdens baksida så att denna del av gården blir lika spännande att utforska som framsidan.

Vi kommer också fokusera på att skapa en fungerande organisation utomhus för att göra gården trygg för alla barn. Genom att ha en genomarbetad organisation kring hur vi ska förhålla oss på gården blir det tydligt för alla vad som förväntas av oss pedagoger i arbetet. Vårt förhållningssätt, de normer och värden som vi eftersträvar och hur vi ska strukturera oss blir tydligt och genomsyrar verksamheten vilket i sin tur möjliggör att vi kan vara närvarande, lyhörda och medupptäckande pedagoger. Förskolechefen och pedagogerna ansvarar för arbetet under året och förskolechefen ansvarar för att utvärdering och uppföljning sker i september 2017.

Våra strategier:

Att skapa nya stationer på baksidan av vår gård som upplevs inspirerande.
Skapa forum för reflektion och diskussion där vi samtalar om förhållningssätt, normer och värden, struktur och organisation.
Organisera arbetet så att gården kan hållas under uppsikt.

Indikator:

Genom dokumentation, reflektion och analys av arbetet i stationerna utomhus kan vi följa hur pedagogernas förhållningssätt, arbetssätt och organisation utvecklas och förändras

Vi arbetar för att förebygga likabehandling genom att:

Med barnen;

- Prata med barnen på bl.a. samlingar, läsa böcker om olika familjer och barn,
- uppmärksammaallas lika värde.
- Ställa frågor till barnen så att de blir uppmärksamma på att olikheter är utvecklande.
- Göra barnen uppmärksamma på olika förhållningssätt.
- Bryta lekmönster och byta lekgrupper (för att variera och utveckla lek).
- Uppmuntra positivt beteende.
- Kartlägga trygghet och trivsel.

Följande arbetssätt vill vi ha dokumenterat i planen för diskriminering och kränkande behandling för att ha som underlag i samtal och för att delge nya pedagoger och vikarier.

Pedagoger:

- Informera vikarier var och när de behöver vara extra vaksamma, t.ex. vissa barngrupperingar och platser.
- Vara **närvarande** i barngruppen och vara en god förebild, ha ett pedagogiskt ledarskap.
- Vara observant på barnens lekar och samspel.

- Vara medveten över sitt förhållningssätt och reflektera över värdegrundsfrågor.
- Påminna varandra och vara öppna i arbetslagen för samtal om förhållningssätt och att man i arbetslaget vet hur och har **mod** att säga stopp/vänta.
- Omedelbart agera mot kränkande behandling

Situationer där vi ska vara extra vaksamma:

Barnen:

- När barnen säger att "vi vill leka själva" eller "vi vill bara leka med pojkar".*
- När barnen härmar och skrattar åt andra, t.ex. barns uttal, kläder och egenheter.
- I lek vid olika "gömställe"/ skogen

. Pedagogerna:

- När det gäller barnens integritet vid blöjbyte och toalettbesök.
- Vid samtal över barnens huvud (hallen, vid maten). Föräldrar och pedagog:
- Vid samtal över barnens huvud (hallen, vid maten):
- Att vid lämning/hämtning informera föräldrar om dagens aktiviteter när det gäller det enskilda barnet. Mer fördjupande samtal på utvecklingssamtal.

Dokumentera, följa upp

Följande arbetsgång är avsedd att användas som underlag för dokumentation och uppföljning av händelser som kan relateras till planen mot diskriminering och kränkande behandling. Det finns en dokumentationsmall att använda vid anmälningar av diskriminerings ärenden.

1. Vad har hänt?
2. På vilket sätt kan detta beteende kritiseras utifrån planen mot diskriminering och
3. kränkande behandling?
4. Vem har anmält?
5. Vilka åtgärder har vidtagits med omedelbar verkan?
6. Vad kommer att ske ytterligare? Tidpunkt?
7. Berörda som har informerats i ärendet: Personer. Tidpunkt. På vilket sätt.
8. Tid för uppföljning.
9. Deltagare vid uppföljningen.
10. Dokumentation lämnas till:
11. Dokumenterat av. Datum.

Utreda, åtgärda

Alla fall av kränkningar utreds, åtgärdas, dokumenteras och följs upp utan dröjsmål. Vid behov ska åtgärdsprogram upprättas.

Arbetsgång barn – barn

Pedagogen samtalar med berörda barn i syfte att förhindra fortsätta kränkningar genom att uppmärksamma barnen på händelsen, att tydligt visa att kränkande beteende inte är acceptabelt, rita och beskriva och använda sig av frågorna:

- Hur kände du?
- Hur tänkte du?
- Hur tror du att den andre kände sig?
- Kunde du gjort på något annat sätt?

Vidare

- Förskolechefen informeras.
- Vårdnadshavare informeras.
- Förskolechef och pedagog har gemensamt ansvar för att dokumentation genomförs och att uppföljning sker med berörda parter.
- Vid behov kontaktas stödenheten eller annan instans.
- Dokumentationen förvaras inlåst.

Observera

Pågående utredning eller åtgärder skall inte diskuteras med barn eller föräldrar som inte är berörda av kränkningarna. Offentlighets- och sekretesslagen skall följas.

Arbetsgång vuxen – barn

- När en vuxen, kränker ett barn måste den som upptäcker detta agera utan dröjsmål.
- Ta den vuxne åt sidan och ställa "hur – frågor" samt hänvisa till diskrimineringslagen.
- Anmälan sker till förskolechef - anmälningssblankett finns på IDA..
- Förskolechef ansvarar för att utreda, åtgärda, dokumentera och följa upp kränkningen.
- Vid behov kontaktar förskolechef stödteamet
- Förskolechef anmäler alltid till huvudman= sociala myndighetsnämnden.
.Anmälningssblankett finns på IDA.

Gällande styrdokument

Utdrag ur Skollagen 2010:800

6 kap. Åtgärder mot kränkande behandling

1 § Detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever
Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

7 § Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Förbud mot kränkande behandling

9 § Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Utdrag ur Diskrimineringslagen (2008:576)

1§ Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Utdrag ur Förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

2§ En likabehandlingsplan ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens/elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Utdrag ur Lpfö 98/10 (Läroplan för förskolan 1998/reviderad 2010)

Grundläggande värden

Förskolan vilar på demokratins grund. Därför skall dess verksamhet utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom förskolan skall främja aktningen för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan skall hålla levande i arbetet med barnen.

Värdegrunden uttrycker det etiska förhållningssätt som skall prägla verksamheten.

Förståelse och medmännisklighet

Förskolan ska ta tillvara och utveckla barnens förmåga till ansvarskänsla och social handlingsberedskap, så att solidaritet och tolerans tidigt grundläggs. Förskolan ska uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten skall präglas av omsorg om individen och syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors trosuppfattningar och levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra skall stödjas.

Definitioner och begrepp

I syfte att förtydliga de begrepp som används i denna plan följer här definitioner som de återges i Skolverkets allmänna råd för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (2009). Både begrepp och definitioner kommer från diskrimineringslagen och skollagen.

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas direkt eller indirekt av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

- **Direkt diskriminering** innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.
- **Indirekt diskriminering** innebär att någon missgynnas genom att det tillämpas en bestämmelse eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn utifrån de fem diskrimineringsgrunderna. Man kan i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika.
- **Likabehandling** innebär att alla barn ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett om de omfattas av någon diskrimineringsgrund. Det innebär dock inte att alla barn ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.
- **Trakasserier** innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringslagen innehåller även ett förbud mot sexuella trakasserier.
- **Sexuella trakasserier** innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.
- **Kränkande behandling** innebär ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns värdighet.

Diskrimineringsgrunderna:

Könsöverskridande identitet eller uttryck innebär att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man, genom sin klädsel eller på andra sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet innebär nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Funktionshinder innebär varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning innebär homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Dokumentationsmall för händelse som kan kritiseras utifrån gällande likabehandlingsplan.

Vad har hänt?

På vilket sätt kan detta beteende kritiseras utifrån likabehandlingsplanen?

Vem har anmält?

Vilka åtgärder har vidtagits med omedelbar verkan?

Vad kommer att ske ytterligare?

Tidpunkt

Berörda har informerats i ärendet

Personer	Tidpunkt	På vilket sätt

Tid för återkoppling

Deltagare vid återkopplingen

Denna dokumentation lämnas till